

SELETUSKIRI
regionaalministri määruse „Maaeluministri 3. märtsi 2023. a määruse nr 12
„Mesindussektoris sekkumise toetus“ muutmise” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 7 lõike 2, § 12 lõike 3, § 18 lõike 4, § 19 lõike 5, § 20 lõike 4 ja § 104 lõike 4 alusel.

Eelnõuga muudetakse maaeluministri 3. märtsi 2023. a määrust nr 12 „Mesindussektoris sekkumise toetus“ (edaspidi *määrus*) eesmärgiga täiendada toetuse taotlemise ja menetlemise korda tulenevalt toetuse esimese aasta rakendamisel ilmnenud vajadusest. Muudatused ei too kaasa sekkumise rakendamises olulisi muudatusi, vaid tagavad eeskätt toetuse tingimustest parema arusaadavuse ja rakendatavuse.

Mesindussektoris sekkumise toetus panustab „Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030“ põllumajandussaaduste tootmise, väärindamise ja turustamise tegevussuuna järgmistesse eesmärkidesse:

- 1) Eesti toiduainesektori konkurentsivõimelisus nii sise- kui ka välisturul;
- 2) tootja positsiooni tugevus turul;
- 3) Eesti tarbijate poolt Eestis toodetud toidu tarbimise eelistamine.

Samuti panustab toetus teaduse ja innovatsiooni ning teadmussiirde tegevussuuna eesmärki, mille kohaselt toetab teadmiste loome ja teadmussiire põllumajanduse ja kalanduse valdkonna eesmärkide saavutamist. Toetuse mõjustatud sihtrühmade ehk mesinike arv on põllumajandusloomade registri andmetel 31. detsembri 2023. aasta seisuga 3142.

Eelnõu on ette valmistanud ja seletuskirja on koostanud Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi põllumajanduspoliitika osakonna peaspetsialist Helena Vaher (625 6237, helena.vaher@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi eelnõule on teinud Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Maarika Öövel (625 6197, maarika.oovel@agri.ee). Keeleliselt toimetas eelnõu Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Laura Ojava (625 6523, laura.ojava@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määrust muudetakse järgmiselt:

Eelnõu punktiga 1 täiendatakse § 7 lõiget 5 punktiga 7¹, mille kohaselt saab korraldada kõrgema ühikuhinnaga teabepäeva kestvusega üle viie akadeemilise tunni üle 50 osalejale. Teabepäeva ühikuhind ei sisalda lektori tasu ega transpordikulu. Muudatuse põhjuseks on vajadus korraldada vabariiklikke teabepäevi mesinikele, kus on rohkem osalejaid kui piirkondlikel teabepäevadel. Seni korraldasid mesinikud vaid piirkondlikke teabepäevi. Lisatud ühikuhind baseerub Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi poolt korraldatud hanke „Teadmussiirde pikaajaline programm põllumajanduse, toidu ja maamajanduse tegevusvaldkonnas“ võitnud pakkumuses (pakkumuste esitamise tähtaeg oli 6. detsember 2023. a) esitatud samalaadsel ühikuhinnal.

Eelnõu punktiga 2 muudetakse määruse § 12 lõiget 5, mille kohaselt saab taotleja muuta jooksva eelarveaasta tegevuskava kuni kaks korda aastas. Tegevuskava täitmise käigus võib ette tulla mitmeid muudatusi, mis on mesindussektorile vajalikud. Mõistlik on muudatusi teha kahel korral eelarveaasta jooksul, mis vähendab halduskoormust nii toetuse taotlejal kui töökoormust PRIA1.

Eelnõu punktiga 3 täiendatakse määruse § 12 lõiget 5 lõikega 5¹, mille kohaselt tuleb tegevuskava muudatusi tehes jälgida, et ÜPP strateegiakava sekkumisviiside eelarveaastas kavandatud ühikuummad ei muutu ja mesindussektorisse sekkumise eesmärgid täidetakse. Sekkumisviiside eelarvet saab muuta vähendades või suurendades eelarvet kavandatud ühikuumma võrra, kuid selle juures peab mesindussektorisse sekkumise sekkumisviiside kogu eelarve jääma samaks. Sekkumisviiside eelarve muudatusi tuleb põhjendada ÜPP strateegiakava tulemusaruandes. Mesinduskogu peab tegevuskavas muudatusi tehes arvestama sellega, et muudatused ei takistaks ÜPP strateegiakavas olevate eesmärkide, väljund- ja tulemusnäitajate täitmist.

Eelnõu punktiga 4 täiendatakse § 19 lõike 3 punkti 3, mille kohaselt saab tõendada lisaks lektorite lepingutele ka muude dokumentidega (nt arvega) lektori osutamise teenust teabepäeval või kursusel. Muudatus tehakse selle tõttu, et alati ei ole võimalik lektoritega lepinguid sõlmida. Näiteks olukorras, kus teabepäeva või kursuse lektoriteks on kooli õpetajad.

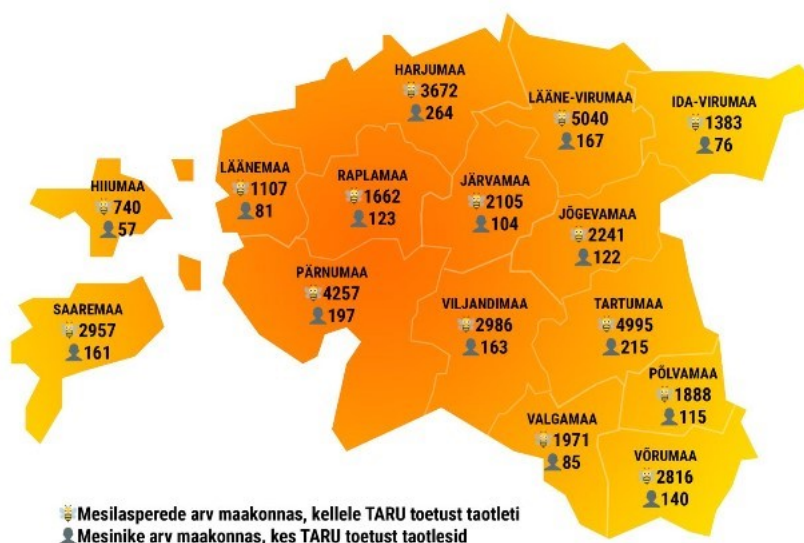
3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu väljatöötamisel võeti aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/2116, mis käsitleb ühise põllumajanduspoliitika rahastamist, haldamist ja seiret ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1306/2013 (ELT L 435, 06.12.2021, lk 187–261).

EL-i õigusaktid on kättesaadavad Euroopa Liidu Teataja veebilehel <https://eur-lex.europa.eu>.

4. Määruse mõjud

Muudatus mõjutab toetuse taotlejat soodustavalt, kuna taotleja saab korraldada mesinikele kõrgema ühikuhinnaga teabepäevi. Teabepäevi korraldatakse selleks, et parandada mesinike teadmisi ja oskusi. Muudatuse tulemusel saab teha tegevuskava muudatusi kuni kaks korda eelarveaasta kohta. Lisaks saab muuta jooksva eelarveaasta eelarvet sekkumisviiside vahel. Kaks eelnevalt nimetatud muudatust annavad võimaluse mesinduskogul teha muudatusi mesindussektori vajaduste järgi. Ettevõtjatel ei lasu halduskoormust, küll aga projektijuhil, kes tegeleb toetusega seotud asjaajamisega (muudatustaotluste esitamine jne). Muudatus ei mõjuta riigi ja kohaliku omavalitsuse töökorraldust. Toetuse muudatusel ei ole otsest majanduslikku mõju mesindusettevõtetele. Regionaalsest aspektist puudutab toetus eriti maapiirkondi, samas ka linnapiirkondi (linnamesindus). Jooniselt 1 on näha, et mesindusega tegelemine toimub igas Eesti maakonnas. Põllumajandusloomade registri andmetel oli 31. detsembri 2023. aasta seisuga 3142 mesinikku.

Joonis 1. Mesilasperede toetuse taotlemine 2023. aastal

Allikas: PRIA

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine ei too endaga kaasa lisakulutusi riigieelarve vahenditest, samuti ei kaasne määruse rakendamisega tulusid. Määruse rakendamine ei too kaasa lisategevusi PRIAle.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu koostöölastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Mesindussektori esindusorganisatsioonid osalesid ÜPP strateegikava kujundamise protsessis. Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemis EIS koostöölastamiseks Rahandusministeeriumile ja arvamuse esitamiseks PRIA-le ja Põllumajandus- ja Toiduametile.

(allkirjastatud digitaalselt)

Marko Gorban

Kantsler